

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

624.2

Hely

Idő

1913

Személy

Szerző

L. G.

Cím

Elrontják a Lánchidat.

Forrás:

Pesti napló

Bp.

1913

VIII/16.

(Idő)

(Köt. v.)

Elrontják a Lánchidat.

Most már egészen bizonyos, amit eddig sem ok nélkül sejtettünk: a Lánchidat átalakítják és elrontják, megváltoztatják és meghamisítják Budapestnek ezt a könnyű és karcsu, ezt a nagyszerű építményét, amely alkalmas arra, hogy róla tanítsák a képzőművészet kézikönyveit: hogyan tudtak a régi idők kiváló mérnökei művészi szellemet lehelni olyan alkotásba is, amely maga idején nem volt más, mint a technika legujabb vívmánya.

Régen tervezik már a Lánchid átalakítását, megerősítését és mindig gyanus volt, hogy tettek ugyan elasztikus megnyugtató nyilatkozatokat, de féltve őrizték s a világért nyilvánosságra nem bocsátották az átalakítás terveit. Egy pillantás a rajzokra, minden beszédnél hatásosabban meggyőzött volna bennünket arról, meg fog-e változni a hid, vagy sem? Ez az átalakítási terv, ugyebár, nem lehet sem stratégiai, sem státus-titok? Ha mégis félnek hozzáértő emberek szeme elé tenni, bizonyára okuk van rá — mindig ez volt a meggyőződésünk. S ez a meggyőződésünk most megerősödött. Ma hosszasan elmagyarázták, hogyan fogja végrehajtani az átalakítást a kereskedelmi minisztérium. E magyarázat éppen ama részeiből, amelyek megnyugtatóra vannak szánva, az derül ki, hogy a Lánchidat a maga eredeti, feleithetetlenül szép formájában, ebben az évben látjuk utoljára.

A jövő januárban, mihelyt a jégzajlás megszűnik, a hidat elzárják a közlekedés elől s megkezdődik az átalakítás munkája. A vasszerkezet teljesen kicserélik. A munkának ezzel a részével a diósgyőri állami vasgyár nemsokára elkészül. Megerősítik a falazatot is, de csak a föld alatt, úgy, hogy ez a munka látható válto-

zást nem okoz. A vasszerkezet kicseréléséről csak annyit mondanak a minisztériumban, hogy a hid szépsége nem változik. Már ebből is kitűnik, hogy a vasszerkezet kicserélésével igenis megváltozik a hid képe s hogy szépsége megmarad, azt olyan emberek mondják, akik lehetnek nagyon kitűnő bürokraták, de ennek a kérdésnek megítélésére és eldöntésére, egyedül, egyetlen művész-ember bevonása nélkül, nem illetékesek. Mikor aztán, a részletekkel foglalkozva, elmondják, hogy a hid merőleges lengései ellen is készítenek merevítő tartókat, hogy a láncok néhány centiméterrel vastagabbak lesznek s csak feleannyi függőtartó lesz rajtuk, mint ma: — akkor kétségtelen, hogy éppen a hid vékony függőtartóinak páratlanul finom, hárfaszerű képe tűnik el. Az átalakító mérnökök bölcsében tennék, ha magyarázat és mentegetőzés helyett annyit mondanának: a hid képe egy hajszálnyit sem változik meg; mert ezen az építményen, ezen az emléken semmit nem szabad változtatni, rontani s ha mégis bárkivel kézzel hozzányulnak, nemcsak Budapest, hanem az egész ország jóérezsű polgárságának tiltakoznia kell. S ez a tiltakozás szimpátiát és visszhangot fog kelteni az egész világon; épp úgy, mint amidőn a tavasszal Olaszország polgársága megakadályozta, hogy Verona város gyönyörű ódon piacának évszázadokon át kialakult képét egy modern bankpalota építésével megváltoztassák. Nem tartozik ide, hogy Veronában kisebb bünről s megokoltabb ujtásról volt szó.

Ne méltóztassék azonban azt hinni, hogy pusztán szentimentalizmus védeli velünk az öreg Lánchidat. A legkétségbeejtőbb részlete e tervnek az, hogy gyakorlati szempontból, mű-

vészettel és kegyelettel mit sem törődve, teljesen tarthatatlan. Hat és fél millió koronát irányoztak elő az átalakításra. Belekerül tehát legalább hét millióba s az átalakítás után a Lánchid még mindig a modern közlekedés igényeinek meg nem felelő marad, villamos vasut nem mehet rajta, a nehéz teherforgalmat ez tán se bírja meg s talán az autóbüszket sem. Budapest hidviszonyai ma egyenesen kétségbeejtőek. A Margit-hidtól a Ferenc József-hidig nincs közúti közlekedés. A Lánchid és a Margit-hid közötti hatalmas távolságon egyetlen hid sincs s a Lánchid átalakításának évében ki fog derülni, hogy Budát és Pestet hiába egyesítették papíron. Az átalakítás a közlekedésen semmit

nem segít. De belekerül ez a fölösleges, ez a káros, romboló munka hét millióba, míg a Ferenc József-hid öt millióba került. Új hidat lehet tehát építeni azon a pénzen, amelyért a Lánchidat elrontják. Új hidat, teljes teherbírással, villamos sinekkel; meg lehet csinálni a Batthyány-tér, vagy a Boráros-tér sokat sürgett hidját. Ezek után kár a dologról sokat beszélni. A sorrend nyilvánvaló: szörnyű közlekedésügyi szempontból is előbb építendő meg az új hid s csak aztán szabad a Lánchid átalakításáról — akkor is csak teljes művészi hozzáértés kapcsán — beszélni.

Egy új intézmény alakult az idén: Budapest barátai. Budapest igaz barátait kell legelső sorban arra kérni, akadályozzák meg a Lánchid elrontását. Vagy nincs szó elrontásról? Nagyon egyszerűen megnyugtathatnak bennünket. Ne magyarázzanak, ne nyilatkozzanak, csak publikálják az átalakítás terveit.

L. G.

kesfő városi háziyomda 1913